EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 16.6.2004
KOM(2004) 432 galutinis

KOMISIJOS KOMUNIKATAS

VEIKSMŲ PROGRAMOS „BENDRIJOS *ACQUIS* ATNAUJINIMAS IR SUPAPRASTINIMAS“ ĮGYVENDINIMAS

{SEK(2004) 774}

KOMISIJOS KOMUNIKATAS

VEIKSMŲ PROGRAMOS „BENDRIJOS *ACQUIS* ATNAUJINIMAS IR SUPAPRASTINIMAS“ ĮGYVENDINIMAS

Šiuo Komunikatu įvertinamas 2003 m. vasario mėn. Komisijos veiksmų programos „Bendrijos *acquis* atnaujinimas ir supaprastinimas“[1] įgyvendinimas.

Ši iniciatyva yra vienas iš keleto veiksmų 2002 m. liepos mėn. „Geresnio reglamentavimo“[2] iniciatyvoje, kuria siekiama užtikrinti aiškią, veiksmingą, atnaujintą ir patogią taikyti Bendrijos antrinės teisės aktų struktūrą ir pagerinti teisinę aplinką, kurioje veikia įmonės, siekiant padidinti konkurencingumą – vieną iš Lisabonos strategijoje išdėstytų tikslų. Šiuo metu naujiems Bendrijos teisės aktams vis dažniau bus taikomas integruotas poveikio įvertinimas. Jį papildo ši „Bendrijos *acquis* atnaujinimo ir supaprastinimo“ iniciatyva, kurioje daugiausia dėmesio skiriama dabartinių teisės aktų rinkinio supaprastinimui ir atnaujinimui.

Antrojoje prie šio Komunikato [3] pridedamoje pažangos ataskaitoje yra pateikiamas išsamus II etape (2003 m. spalio mėn. – 2004 m. kovo mėn.) atliktas pažangos įvertinimas ir išdėstomi III etape planuojami veiksmai (2004 m. balandžio – gruodžio mėn.), tokiu būdu atnaujinant Komisijos tęstinę atnaujinimo ir supaprastinimo programą[4].

Kai buvo rengiama ši ataskaita, ES ir valstybėse narėse padidėjo dėmesys geresniam reglamentavimui ir supaprastinimui apskritai. Tai atsispindi 2004 m. sausio 26 d. Tarybai pirmininkaujančių valstybių (2004 m. ir 2005 m.) jungtinėje iniciatyvoje dėl reglamentavimo reformos, pavasario Europos Vadovų Tarybos išvadose ir dabartiniame Tarybos darbe.

Atsakydama į šį atnaujintą politinį impulsą, Komisija yra pasirengusi daugiau dirbti, intensyvindama Bendrijos *acquis* atnaujinimo ir supaprastinimo darbą, tačiau nedarant esminių pakeitimų 2003 m. vasario mėn. priimtoje veiksmų programoje.

2003 m. vasario mėn. Komisija su kitomis institucijomis ir valstybėmis narėmis pradėjo konsultacijas dėl pasiūlytos veiksmų programos, tačiau sulaukė labai mažo susidomėjimo. Todėl ji sveikina 2004 m. kovo mėn. Europos Vadovų Tarybos priimtą įsipareigojimą iki 2004 m. pabaigos nustatyti Tarybos prioritetus Bendrijos teisės aktų atnaujinimo ir supaprastinimo srityje. Komisija į jį atsižvelgs kaip ir į kitų institucijų ir suinteresuotų šalių įnašą būsimojoje tęstinėje daugiametėje programoje. 2003 m. gruodžio mėn. įsigaliojusiu institucijų susitarimu dėl geresnės teisėkūros turėtų būti toliau lengvinamas Bendrijos *acquis* atnaujinimo ir supaprastinimo procesas.

Apskritai Komisijos reikšmingos veiksmų programos, skirtos Bendrijos teisės aktų atnaujinimui ir supaprastinimui, procesas toliau vyksta tinkamai. Nors kai kurių pagrindinių veiksmų įgyvendinimas vėluoja, II etape pasiektais rezultatais patvirtinama, kad teisės aktų

---

1 KOM(2003) 71.
2 KOM(2003) 278.
3 SEK(2004) 774.
4 Komisija iki 2004 m. pabaigos ketina išsamiau pranešti apie padarytą pažangą.

atnaujinimo ir supaprastinimo tendencija yra išlaikyta. Didžiausias Komisijos prioritetas I ir II etapuose buvo užtikrinti sėkmingą plėtrą, todėl dėl jos rengimo sulėtėjo veikla kitose srityse, įskaitant tam tikrą veiklą, skirtą Bendrijos *acquis* atnaujinimui ir supaprastinimui.

1. Bendrijos antrinės teisės aktų pagrindinių nuostatų supaprastinimas

2003 m. vasario mėn. iniciatyva Komisija pradėjo **politikos sektorių patikros** procesą, siekdama nustatyti supaprastinimo galimybes. Nuo 2003 m. vasario mėn. buvo patikrintas 21 politikos sektorius (II etape patikrinta 13 sektorių). Visose politikos srityse toliau bus tęsiama patikros procedūros tendencija, siekiant užtikrinti, kad būtų išnaudotos visos supaprastinimo galimybės.

Tęstinė konkrečių iniciatyvų dėl supaprastinimo programa yra įgyvendinama iš esmės pagal planą. Pagal veiksmų programą Komisija supaprastinimui rengia visą pluoštą Bendrijos teisės aktų (daugiau nei 60 teisės aktų). Iki 2004 m. kovo mėn. pabaigos, dažniausiai per planuotus terminus, Komisija priėmė 30 iniciatyvų kurios darė poveikį supaprastinimui (I etape priimta 18 iniciatyvų, o II etape – 12 iniciatyvų). Be to, toliau formuojami papildomi pasiūlymai dėl supaprastinimo. Tokiu būdu II etape į tęstinę programą buvo įtrauktos 8 naujos iniciatyvos (paskelbtos pirmojoje pažangos ataskaitoje[5]), o šiuo metu antrojoje pažangos ataskaitoje yra skelbiama dar 12 teisės aktų, kuriuos planuojama supaprastinti III etape. Be to, I ir II etapuose Komisija priėmė 5 anksčiau neskelbtas iniciatyvas dėl supaprastinimo.

Reali supaprastinimo nauda bus jaučiama tik po to, kai supaprastintus teisės aktus priims teisės aktų leidėjas, ir kai jie įsigalios. Iki II etapo pabaigos teisės aktų leidėjui buvo pateikta 20 pasiūlymų dėl teisės aktų supaprastinimo (iš jų 8 buvo pateikti iki 2003 m. vasario mėn.). Todėl Komisija kviečia Parlamentą ir Tarybą imtis veiksmų, kad pasiūlymai dėl supaprastinimo būtų priimti anksčiau, tarp kitų tikslų teikiant atitinkamą pirmenybę supaprastinimo tikslui pagal institucijų susitarimą dėl geresnės teisėkūros.

Antrojoje pažangos ataskaitoje yra išsamiai aprašytas **supaprastinimo būdas,** taikomas supaprastinant: 1) teisės aktus, 2) administracines procedūras (ES ir nacionalinių) valdžios institucijose ir 3) administravimo naštą privačioms šalims (daugiausia įmonėms). Reikia pažymėti, kad, atsižvelgdama į 2004 m. kovo mėn. Europos Vadovų Tarybos patvirtintus prioritetus, Komisija iki 2004 m. kovo mėn. priėmė apie 25 iniciatyvas (įskaitant iki 2003 m. vasario mėn. pateiktus 8 siūlomus teisės aktų projektus), kurios turės įtakos mažinant administravimo naštą privačioms šalims .

Taip pat reikėtų priminti, kad šiuo metu yra dedamos pastangos, siekiant pagerinti ES teisės aktų rengimo kokybę ir aiškumą, ir kad pagal 1998 m. institucijų susitarimą dėl Bendrijos teisės aktų rengimo kokybės šiam siekiui buvo išdėstytos išsamios gairės.

2. Bendrijos acquis apimties mažinimas

2001 m. Komisija sau iškėlė uždavinį iki savo įgaliojimų pabaigos *acquis* apimtį sumažinti 25 %[6] (o tai apytiksliai lygu apie 22 500 Oficialiojo leidinio puslapiams). Tuo pat metu Komisija priėmė plačią esamų teisės aktų kodifikavimui skirtą programą, kurią baigus vykdyti

---

5 KOM(2003) 623.
6 KOM(2001) 726.

2005 m. pabaigoje, *acquis* apimtis turėtų būti sumažinta 30 000 – 35 000 puslapių.[7] Nors šią programą buvo ketinama užbaigti praėjus metams nuo įgaliojimų laikotarpio pabaigos, Komisija yra numačiusi, kad, laipsniškai vykdant kodifikavimą, teisės aktų apimtis jau galėtų būti didele dalimi sumažinta, kaip buvo planuota. Kiti veiksmai, pvz., nebenaudojamų teisės aktų (kuriems nėra taikomi kiekybiniai įvertinimai) panaikinimas ar tam tikru mastu teisės aktų supaprastinimas gali būti laikomi kaip papildomais veiksmais.

Tačiau, įgyvendindama kodifikavimo programą, Komisija susidūrė su nenumatytomis problemomis, kurių didelės dalies ji negali kontroliuoti. Visų pirma, tai *acquis* vertimas į naująsias kalbas, kuris šiuo metu atliekamas atitinkamose valstybėse narėse, nebuvo baigtas iki įstojimo datos, ir kodifikavimui reikalingi tekstai naujosiomis kalbomis palaipsniui bus parengti tik per 2004 m.

Todėl dabar pagal Komisijos vertinimus atrodo, kad tikslas sumažinti teisės aktų apimtį 25 % vargu ar bus įgyvendintas iki 2004 m. pabaigos. Tačiau tikėtina, kad šis tikslas bus pasiektas per pagrįstą laikotarpį po to, kai kiekvieno atitinkamo veiksmo srityje bus padaryta techninio pobūdžio pažanga.

- ***Kodifikavima***s

Nepaisant pirmiau minėtų vertimo problemų, kodifikavimo programos įgyvendinimas techniniu aspektu vyksta tinkamai, o kodifikavimo rengimas itin pagerėjo II etape, kadangi, lyginant su I etapu, veikla padvigubėjo tiek pagal patikrintų aktų, tiek pagal OL puslapių, kuriuose yra pateikiami tie aktai, skaičių. EP ir Tarybos aktų patikrinta daugiau tiek pagal išnagrinėtų aktų, tiek pagal OL puslapių skaičių. Iš viso šiuo metu tikrinamus tekstus sudaro daugiau nei 10 000 puslapių. Be *acquis* kodifikavimui skirtos Komisijos programos kaip priemonė taikoma rengiant teisės aktus yra naudojamas ir kasdieninis kodifikavimas, vadinamas performulavimas.

II etape galutinio produkto, t.y., Komisijos aktų ir pasiūlymų dėl aktų projektų, priėmimą sulėtino devynių mėnesių (nuo 2003 m. rugpjūčio mėn. iki 2004 m. balandžio mėn.) moratoriumas, kurio metu nebuvo priimami ir skelbiami kodifikuoti aktai. Moratoriumo tikslas buvo užtikrinti, kad dėl kodifikavimo projekto papildomai nepadidėtų Oficialiųjų leidinių biuro ir valstybių narių darbo krūvis galutiniame lemiamame pasirengimo stojimui etape.

Be to, kaip minėta pirmiau, moratoriumo pabaiga nereiškia, kad iš karto bus padaryta pažanga, priimant šiuos aktus III etape, kadangi dėl įstojimo visi kodifikuoti aktai iš esmės turi būti priimti 20 kalbų. Tai reiškia, kad moratoriumo pabaigoje 11 kalbų parengtų kodifikuotų tekstų priėmimas bus atidėtas iki tol, kol bus jie parengti naujomis kalbomis ir, kad būsimi kodifikuoti tekstai papildomai turės būti parengti dar 9 naujosiomis kalbomis. Todėl per likusį 2004 m. laikotarpį oficialiai nebus priimta ir OL paskelbta daug kodifikuotų aktų. Pagrindinių kodifikavimo proceso rezultatų reikės palaukti iki 2005 m. ir iki tada, kai vertimų srityje laipsniškai nusistovės normali situacija.

Labai svarbu toliau dėti tokias pačias, o gal net dvigubai didesnes pastangas, verčiant *acquis* į naująsias kalbas, tam, kad kodifikavimo programos įgyvendinimas ateityje nebūtų dar kartą

---

[7] KOM(2001) 645.

uždelstas. Šiuo metu prognozuojama, kad galutiniai tekstai bus parengti paskelbimui tik 2004 m. pabaigoje.

Iki to laiko šiam tikslui skirtoje interneto svetainėje Komisija atitinkama darbo kalba skelbs kodifikuotų tekstų projektų originalus, siekdama atskleisti padarytą darbo pažangą ir sudarydama sąlygas visuomenei susipažinti su jo preliminariais rezultatais.

- ***Nebenaudojamų teisės aktų panaikinimas***

Jau pirmojoje pažangos ataskaitoje buvo išdėstytos pagrindinės problemos, dėl kurių lėtėjo nebenaudojamų teisės aktų pašalinimas iš *acquis*, ir ypač atkreiptas dėmesys į poreikį kiekvienu atveju atlikti išsamią teisinės bazės analizę, siekiant nustatyti atitinkamą procedūrą. Todėl II etape nedaug aktų buvo oficialiai panaikinti ar paskelbta nebenaudojamais. Be to, tik keletas Komisijos padalinių aktyviai prisidėjo, įgyvendinant šį veiksmą.

Tačiau 2004 m. pradžioje buvo nustatytos išsamios gairės, skirtos palengvinti Komisijos padalinių darbą, o tyrimui dėl panaikinimo, dėl paskelbimo nebenaudojamais ar dėl administracinių pataisų įvedimo institucijų duomenų bazėje (CELEX) pateiktų teisės aktų skaičius žymiai padidėjo: nuo 2003 m. paskelbtų 582 pateiktų teisės aktų iki maždaug 880 teisės aktų. Tyrimas dėl 361 iš šių aktų yra beveik baigtas.

Pastaraisiais metais buvo įdėta daug pastangų, siekiant plėtros tikslu patikrinti *acquis.* Šio proceso metu buvo nustatyta, kad apie 40 % visos *acquis* apimties nebuvo tinkama skelbti naujosiomis kalbomis, kadangi, pavyzdžiui, šie teisės aktai buvo parengti kaip sprendimai, skirti konkrečioms valstybėms narėms, ar tapo nebenaudojamais. Nors į šį dydį neturėtų būti atsižvelgiama kaip į nebenaudojamų teisės aktų panaikinimui skirtą kiekybinio pobūdžio nuorodą, šis su plėtra susijęs patikrinimas iš esmės pagerino *acquis* bendrą sudėtį ir turėtų palengvinti nebenaudojamų teisės aktų panaikinimo procesą oficialesniu lygiu.

- ***Konsolidavimas***

2003 m. birželio mėn. Oficialiųjų leidinių biuras užbaigė išsamią viso Bendrijos *acquis* konsolidavimui (11 kalbų) skirtą programą, ir jos rezultatai yra viešai skelbiami EUR-Lex bazėje. Konsoliduojant, kaip ir kodifikuojant antrinės teisės aktus, į vieną tekstą yra įtraukiami pagrindiniai teisės aktai ir iš dalies keičiantys teisės aktai. Nors gautieji konsoliduoti tekstai netaikomi, oficialiai priimant sprendimus, ir todėl jie neturi juridinės galios, jie labai palengvina teisės aktų taikymą ir padeda sumažinti tekstų apimtį.

Oficialiųjų leidinių biure toliau nuolat tęsiamas ES teisės aktų konsolidavimo procesas, ypač rengiant konsoliduotus tekstus formatu, reikalingu tolesniam oficialiam kodifikavimui atlikti. Antrinės teisės aktų konsolidavimas naujosiomis kalbomis prasidės 2004 m. rugsėjo mėn., kai bus atlikti reikiami vertimai, ir bus vykdomas pagal prioritetus, kurių tikslas – kuo anksčiau įvykdyti kodifikavimo programą.